C/2024/4169

2.8.2024

P9_TA(2023)0465

EU's udviklingspolitiks rolle i omdannelsen af udvindingsindustrien til bæredygtig udvikling i udviklingslandene

Europa-Parlamentets beslutning af 13. december 2023 om EU's udviklingspolitiks rolle i omdannelsen af udvindingsindustrien til bæredygtig udvikling i udviklingslandene (2023/2031(INI))

(C/2024/4169)

Europa-Parlamentet,

— der henviser til artikel 208, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), hvori det bl.a. fastsættes, at "hovedmålet for Unionens politik med hensyn til udviklingssamarbejde er at nedbringe og på sigt udrydde fattigdommen", og at "Unionen tager hensyn til målene for udviklingssamarbejdet i forbindelse med iværksættelse af politikker, der kan påvirke udviklingslandene",

— der henviser til artikel 3 og 21 i traktaten om Den Europæiske Union (TEU),

— der henviser til FN's resolution "Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development", som blev vedtaget på FN-topmødet om bæredygtig udvikling i New York den 25. september 2015 og til de 17 verdensmål for bæredygtig udvikling heri,

— der henviser til den aftale, som blev vedtaget på den 21. partskonference under FN's rammekonvention om klimaændringer (COP21) i Paris den 12. december 2015 (Parisaftalen),

— der henviser til FN's erklæring om oprindelige folks rettigheder, som blev vedtaget af FN's generalforsamling den 13. september 2007;

— der henviser til FN's vejledende principper om erhvervslivet og menneskerettighederne,

— der henviser til de ti principper i FN's Global Compact-initiativ,

— der henviser til Den Internationale Arbejdsorganisations (ILO's) konvention nr. 169 om oprindelige folk og stammefolk,

— der henviser til de otte grundlæggende ILO-konventioner som defineret i ILO's erklæring om grundlæggende principper og rettigheder på arbejdet,

— der henviser til Minamatakonventionen om kviksølv,

— der henviser til konventionen om den biologiske mangfoldighed, navnlig COP-afgørelse VIII/28 – Voluntary guidelines on Biodiversity-Inclusive impact assessment,

— der henviser til retningslinjerne for vurdering af produkters sociale livscyklus inden for rammerne af FN's miljøprogram (UNEP),

— der henviser til Den Europæiske Investeringsbanks (EIB's) liste over støtteberettigelse, udelukkede aktiviteter og udelukkede sektorer,

— der henviser til fælles erklæring af 30. juni 2017 fra Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, Europa-Parlamentet og Kommissionen, om den nye europæiske konsensus om udvikling – "Vores verden, vores værdighed, vores fremtid" ([1]),

([1]) EUT C 210 af 30.6.2017, s. 1.

— der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/947 ([2]) af 9. juni 2021 om oprettelse af instrumentet for naboskab, udviklingssamarbejde og internationalt samarbejde – et globalt Europa, og om ændring og ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 466/2014/EU og ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/1601 og Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 480/2009,

— der henviser til fælles meddelelse af 1. december 2021 fra Kommissionen og Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik med titlen "Global Gateway" (JOIN(2021)0030),

— der henviser til Kommissionens meddelelse af 11. december 2019 med titlen "Den europæiske grønne pagt" (COM (2019)0640),

— der henviser til Kommissionens forslag af 16. marts 2023 til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastlæggelse af en ramme for at sikre en sikker og bæredygtig forsyning med kritiske råstoffer og om ændring af forordning (EU) nr. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 og (EU) 2019/1020 (COM(2023)0160) (forordningen om kritiske råstoffer),

— der henviser til den nye partnerskabsaftale mellem Den Europæiske Union og medlemmerne af Organisationen af Stater i Afrika, Caribien og Stillehavet (OACSS) (post-Cotonouaftalen),

— der henviser til sin beslutning af 26. februar 2014 om fremme af udvikling gennem ansvarlige forretningsmetoder, herunder udvindingsindustriens rolle i udviklingslande ([3]),

— der henviser til sin beslutning af 14. marts 2023 om udviklingsvenlig politikkohærens ([4]),

— der henviser til forretningsordenens artikel 54,

— der henviser til udtalelse fra Udvalget om International Handel,

— der henviser til betænkning fra Udviklingsudvalget (A9-0322/2023),

A. der henviser til, at udvindingsindustrien ifølge FN ([5]) kan defineres således, at den omfatter forskellige aktiviteter, lige fra udvinding af råstoffer (fossile brændstoffer, mineraler og aggregater) til forarbejdning og omdannelse heraf til produkter og tjenesteydelser til brug for forbrugerne;

B. der henviser til, at omfattende minedrift og ikkeindustriel minedrift i mindre målestok traditionelt har eksisteret side om side, og at typen af beskæftigelse og den lokale værdi varierer betydeligt, eftersom ikkeindustriel minedrift i mindre målestok har en høj grad af uformel beskæftigelse, arbejdskraftintensitet og ulovlighed, dårlige sundheds-, sikkerheds- og miljøstandarder på arbejdspladsen og relativt lave niveauer for kapitalinvesteringer, mekanisering og genvinding af mineraler og skaber arbejdspladser og indtægter for ufaglærte arbejdstagere, ofte i fjerntliggende områder og landdistrikter, mens omfattende minedrift sædvanligvis er præget af en høj grad af mekanisering og er formelt reguleret, hvilket bidrager til den nationale økonomi, men har en ringe positiv indvirkning på lokalsamfundene; der henviser til, at det ifølge UNEP's projekt vedrørende ikkeindustriel minedrift i mindre målestok i beskyttede områder og kritiske økosystemer anslås, at ikkeindustriel minedrift i mindre målestok producerer ca. 10 % af verdens guld, 15-20 % af diamanterne, 20-25 % af tin og tantal og 80 % af de farvede ædelsten ([6]); der henviser til, at ikkeindustriel minedrift i mindre målestok ofte involverer kvinder og dermed øger deres sårbarhed på grund af manglende adgang til, anvendelse af og kontrol med ressourcerig jord og andre produktive ressourcer og finansieringskilder;

C. der henviser til, at ikkevedvarende mineralressourcer ifølge Verdensbanken ([7]) spiller en dominerende rolle i 81 lande, der tilsammen tegner sig for en fjerdedel af verdens BNP, halvdelen af verdens befolkning og næsten 70 % af dem, der lever i ekstrem fattigdom;

([2]) EUT L 209 af 14.6.2021, s. 1.
([3]) EUT C 285 af 29.8.2017, s. 87.
([4]) Vedtagne tekster, P9_TA(2023)0071.
([5]) FN, "Transforming Extractive Industries for Sustainable Development", maj 2021, s. 3.
([6]) UNEP, "Mineral Resource Governance in the 21st Century. Gearing Extractive Industries Towards Sustainable Development", s. 81.
([7]) Verdensbanken, "The Growing Role of Minerals and Metals for a Low Carbon Future", juni 2017, s. 26.

D. der henviser til, at ressourceudvinding og -forarbejdning er ansvarlig for omkring halvdelen af de samlede drivhusgasemissioner og over 90 % af indvirkningen på biodiversitet og vandstress i hele verden ([8]);

E. der henviser til, at afgørelsen om, hvorvidt naturressourcerne udnyttes, hvilke ressourcer der er involveret, og hvordan dette gøres, henhører under det enkelte lands suverænitet;

F. der henviser til, at udvindingsindustrien bør spille en afgørende rolle i udviklingen af mange ressourcerige udviklingslande ved at tilvejebringe offentlige indtægter fra minedrift og minerelaterede aktiviteter (lige fra koncessioner og skatter til direkte og indirekte udgifter i driftslandet), beskæftigelsesmuligheder og infrastruktur, som har potentiale til at mindske fattigdom og understøtte økonomisk vækst og social udvikling på nationalt og lokalt plan, hvis visse faktorer er til stede;

G. der henviser til, at udvindingsindustrien også kan have alvorlige negative sociale, økonomiske, miljømæssige og institutionelle konsekvenser på lokalt, nationalt, regionalt og globalt plan ved at bidrage til krænkelser af menneske- og arbejdstagerrettighederne, kønsbaseret vold, tvangsarbejde, børnearbejde, tvangsfordrivelse, fattigdom, forurening, konkurrence om vandforbrug, tab af biodiversitet, skovrydning, ødelæggelse af kulturelle og religiøse lokaliteter, chikane af menneske- og miljørettighedsforkæmpere, forstyrrelse af den sociale struktur, korruption, udsving i råvarepriserne, ulovlige finansielle strømme, skattesvig og skatteunddragelse og væbnede konflikter og indebærer ligeledes mange udfordringer på grund af udvindingsindustriens "enklave"-karakter med få forbindelser med den lokale økonomi; der henviser til, at udvindingsindustrien ofte påvirker oprindelige samfunds rettigheder, og at undersøgelser af miljømæssige og sociale konsekvenser kan spille en afgørende rolle med hensyn til at beskytte disse rettigheder;

H. der henviser til, at de nyeste og tilpassede teknologier og digitalisering i høj grad kan begrænse udvindingsindustriens – i sagens natur – invasive konsekvenser;

I. der henviser til, at omkring halvdelen af den globale kobber- og litiumproduktion ifølge Det Internationale Energiagentur (IEA) ([9]) var koncentreret i områder, der allerede lider under stor vandstress; der henviser til, at størstedelen af de nuværende og potentielle udvindingssteder desuden er beliggende i landdistrikter og oprindelige folks områder;

J. der henviser til, at udvindingsindustriens negative sociale og miljømæssige konsekvenser risikerer at blive mere alvorlige i fremtiden som følge af tendensen til udvinding af malme af lavere kvalitet, hvilket vil føre til større mængder affald og et større energi- og vandbehov; der henviser til, at dette er særlig bekymrende for marginaliserede og sårbare mennesker i udviklingslandene, hvor virkningerne af klimaændringerne allerede øger vandmanglen; påpeger endvidere, at prospekteringen flytter til fjerntliggende og ofte skrøbelige områder, efterhånden som let tilgængelige reserver udtømmes, hvilket eksempelvis er tilfældet med dybhavsminedrift;

K. der henviser til, at det af en analyse fra Verdensbanken ([10]) fremgår, at 44 % af alle operationelle miner er beliggende i skove, hvilket har en betydelig indvirkning på skovrydning og på oprindelige folk og lokalsamfund, der er afhængige af skovene som deres levebrød;

L. der henviser til, at retten til information, deltagelse og retsmidler er internationalt beskyttede menneskerettigheder, som er nedfældet i multilaterale aftaler, der især omhandler beslutningstagning på miljøområdet, hvilket er af særlig betydning i forbindelse med minedrift;

M. der henviser til, at udvindingsindustrien kan påvirke flere af FN's verdensmål for bæredygtig udvikling positivt eller negativt på en direkte eller indirekte måde, navnlig verdensmål 1 (ingen fattigdom), verdensmål 3 (sundhed og trivsel), verdensmål 6 (rent vand og sanitet), verdensmål 7 (ren energi til overkommelige priser), verdensmål 8 (anstændige jobs og økonomisk vækst), verdensmål 13 (klimaindsats), verdensmål 15 (livet på land) og verdensmål 16 (fred, retfærdighed og stærke institutioner);

N. der henviser til, at verdensmålene for bæredygtig udvikling er universelle og derfor kræver sammenhæng fra EU's side i dets interne og eksterne foranstaltninger; der henviser til, at EU har vist sig at have en negativ indvirkning på udviklingslandenes fremskridt hen imod opfyldelsen af verdensmålene for bæredygtig udvikling som følge af dets forbrug af ressourcer, de såkaldte afsmittende virkninger ([11]);

([8]) Det internationale ressourcepanel, Global Resources Outlook, 2019.
([9]) IEA, "The Role of Critical Minerals in Clean Energy Transitions", World Energy Outlook Special Report, 2021, s. 128.
([10]) Verdensbanken, "Forest-Smart Mining: Identifying Factors Associated with the Impacts of Large-Scale Mining on Forests", 2019.
([11]) Sustainable Development Solutions Network (SDSN), "Europe Sustainable Development Report", 2022, tilgængelig på: https://s3.amazonaws.com/sustainabledevelopment.report/2022/europe-sustainable-development-report-2022.pdf.

O. der henviser til, at lokalsamfundsudviklingsaftaler kan være et middel til at styrke og fremme et bæredygtigt og gensidigt fordelagtigt forhold for regeringer, virksomheder og lokalsamfund og et middel til at forebygge konflikter og øge gennemsigtigheden og ansvarligheden; der henviser til, at Verdensbanken betragter lokalsamfundsudviklingsaftaler som bedste praksis for udvindingsaftaler ([12]); der henviser til, at det internationale råd for minedrift og metal (International Council on Mining and Metals – ICMM) har opstillet ti principper for minedrift, som tilskynder dets medlemmer til at udvise passende engagement som interessenter og bidrage til en bæredygtig udvikling i værtslande og -samfund ([13]); der henviser til, at initiativet om standarden for ansvarlig minedrift (Initiative for Responsible Mining Assurance – IRMA) har udviklet bedste praksis for, hvordan ansvarlig minedrift kan se ud;

P. der henviser til, at ressourcerige udviklingslande ofte lider under "ressourceforbandelsen", eftersom en overflod af naturressourcer indtil videre ikke har ført til økonomisk udvikling i deres lande på grund af bl.a. dårlig lovgivning, korruption, manglende gennemsigtighed og ansvarlighed og en overdreven afhængighed af indtægterne fra udvindingsindustrien og den deraf følgende mangel på økonomisk diversificering; der henviser til, at Afrika, navnlig området syd for Sahara, er blevet et klassisk eksempel på "ressourceforbandelsen", selv om det er hjemsted for 30 % af verdens mineralreserver, 8 % af verdens naturgas og 12 % af verdens oliereserver ([14]);

Q. der henviser til, at udviklingslandene ofte har stået over for udfordringer med at inddrive tilstrækkelige indtægter fra udvindingsvirksomhed på grund af svage eller regressive skattesystemer, manglende institutionel modstandsdygtighed, utilstrækkelig langsigtet planlægning, uholdbare gældsbyrder, ulovlige finansielle strømme, korruption og skatteunddragelse;

R. der henviser til, at de udviklingslande, som eksporterer råstoffer, er dybt afhængige af afgiftsindtægterne fra denne eksport;

S. der henviser til, at fremskyndelse af indsatsen for at imødegå klimaændringer og håndtering af den hastigt stigende efterspørgsel efter råstoffer, som er nødvendige for at opnå den grønne og den digitale omstilling, samt de bæredygtigheds- og diversificeringskrav, der gælder i EU, skaber både udfordringer og muligheder for, at sektoren for udvindingsindustrien kan blive bæredygtig, og for ressourcerige udviklingslande; der henviser til, at EU kan fastlægge rammer for udvindingsindustrien i udviklingslandene på en sådan måde, at denne efterspørgsel udnyttes bedre i overensstemmelse med verdensmålene for bæredygtig udvikling, ved at øge deres finanspolitiske råderum og øge de offentlige udgifter og deres rolle i det internationale samfund, samtidig med at deres drivhusgasemissioner reduceres; der henviser til, at udviklingslandene er nødt til at mindske deres afhængighed af udvindingsindustrien og udvide deres økonomier til fremtidsorienterede sektorer såsom teknologier med nettonulemissioner for at udvide deres indtægtskilder;

T. der henviser til, at Unionen i henhold til artikel 3, stk. 5, i TEU bl.a. "bidrager til fred, sikkerhed, bæredygtig udvikling af jorden, solidaritet og gensidig respekt folkene imellem, fri og fair handel, udryddelse af fattigdom og beskyttelse af menneskerettighederne"; der henviser til, at det i artikel 21, stk. 1, i TEU fastlægges, at "Unionens optræden på den internationale scene bygger på de principper, der har ligget til grund for dens egen oprettelse", herunder demokrati, retsstatsprincippet og menneskerettighedernes og de grundlæggende frihedsrettigheders universalitet og udelelighed;

U. der henviser til, at EU's politiske engagement i udviklingsvenlig politikkohærens blev bekræftet i den nye europæiske konsensus om udvikling fra 2017, hvori udviklingsvenlig politikkohærens blev udpeget som et "afgørende element i [EU-]strategien for at opfylde målene for bæredygtig udvikling og et vigtig bidrag til den bredere målsætning om politikkohærens for bæredygtig udvikling";

V. der henviser til, at EU's udviklingspolitik bør støtte udviklingslandene i at omdanne deres udvindingsindustri for at sikre, at de bidrager til bæredygtig udvikling i overensstemmelse med verdensmålene for bæredygtig udvikling og Parisaftalen;

([12]) Verdensbanken, "Mining Community Development Agreements Source Book", 2012, tilgængelig på: https://openknowledge.worldbank.org/server/api/core/bitstreams/8161b734-e57b-572c-863a-851103471a5f/content.
([13]) https://www.icmm.com/en-gb/our-principles/mining-principles/mining-principles.
([14]) UNEP, "Our work in Africa", https://www.unep.org/regions/africa/our-work-africa.

W. der henviser til, at udvindingsindustriens virksomhed finder sted inden for de globale rammer af Parisaftalen, som har til formål at holde den globale temperaturstigning i dette århundrede et godt stykke under to grader over det førindustrielle niveau og sikre, at finansieringsstrømmene er i overensstemmelse med lave drivhusgasemissioner og følger en klimarobust kurs, og inden for de europæiske rammer af den europæiske klimalov ([15]), der fastsætter klimaneutralitet i EU senest i 2050 og en CO_2-reduktion på 55 % senest i 2030 i forhold til 1990-niveauerne, og "Fit for 55"-reguleringspakken, der bl.a. omfatter bindende mål for effektivitet og cirkularitet, og inden for rammerne af det reviderede og udvidede europæiske emissionshandelssystem;

X. der henviser til, at EU for nylig har vedtaget eller vil vedtage lovgivning for at styrke virksomhedernes sociale ansvar og ansvarlig forretningsskik, som vil have en indvirkning på udvindingsindustrien i udviklingslandene, såsom forordningen om konfliktmineraler ([16]), direktivet om virksomheders bæredygtighedsrapportering ([17]), det kommende direktiv om virksomheders due diligence i forbindelse med bæredygtighed ([18]), den kommende forordning om forbud mod produkter fremstillet ved tvangsarbejde ([19]) og forordningen om kritiske råstoffer;

Y. der henviser til, at den konsekvensanalyserapport, som ledsager dokumentet "Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastlæggelse af en ramme for at sikre en sikker og bæredygtig forsyning med kritiske råstoffer og om ændring af forordning (EU) nr. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 og (EU) 2019/1020" ([20]) (den europæiske forordning om kritiske råstoffer), ikke indeholder en tilstrækkelig vurdering af forslagets sociale, miljømæssige, menneskerettighedsmæssige og økonomiske konsekvenser for udviklingslandene (som fastsat i værktøjet for bedre regulering nr. 35 og verdensmålsværktøj nr. 19) og for livsgrundlaget for lokale oprindelige samfund, herunder kvinder og piger ([21]);

Z. der henviser til, at EU's engagement i en retfærdig omstilling omfatter hele verden og behovet for dybtgående reformer inden for den finansielle, forvaltningsmæssige, sociale og miljømæssige dimension af udvindingssektoren;

AA. der henviser til, at mineraler er ujævnt fordelt over hele verden, hvilket har en enorm indvirkning på det globale syd; der henviser til, at en analyse ([22]) viste, at 79 % af den globale udvinding af metalmalm i 2019 stammede fra fem af de seks mest artsrige biomer;

AB. der henviser til, at traktaten om det åbne hav ([23]), som blev vedtaget i juni 2023, indeholder en ramme for beskyttelse af det åbne hav mod virkningerne af udvindingsindustrien og fastsætter en deling af de marine genetiske ressourcers fordele mellem udviklede lande og udviklingslande; der henviser til, at EU har givet tilsagn om 40 mio. EUR som led i et globalt havprogram for at hjælpe udviklingslandene med at gennemføre traktaten;

Fremme af EU's udviklingspolitik

1. minder om, at EU er den største bidragyder af udviklingsbistand i verden, hovedsagelig kanaliseret gennem internationale organisationer og medlemsstaterne; understreger derfor vigtigheden af at integrere principperne om bæredygtig udvikling i al EU's optræden udadtil, navnlig i forbindelse med politikker vedrørende udvindingsindustrien, i overensstemmelse med EU's retlige forpligtelse til at sikre udviklingsvenlig politikkohærens som fastlagt i artikel 208 i TEUF;

([15]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1119 af 30. juni 2021 om fastlæggelse af rammerne for at opnå klimaneutralitet og om ændring af forordning (EF) nr. 401/2009 og (EU) 2018/1999 (EUT L 243 af 9.7.2021, s. 1).

([16]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/821 af 17. maj 2017 om fastlæggelse af due diligence-forpligtelser i forsyningskæden for EU-importører af tin, tantal, wolfram og deres malme samt guld, der hidrører fra konfliktramte områder og højrisikoområder (EUT L 130 af 19.5.2017, s. 1).

([17]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2464 af 14. december 2022 om ændring af forordning (EU) nr. 537/2014, direktiv 2004/109/EF, direktiv 2006/43/EF og direktiv 2013/34/EU for så vidt angår virksomheders bæredygtighedsrapportering (EUT L 322 af 16.12.2022, s. 15).

([18]) Forslag af 23. februar 2022 til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om virksomhedernes due diligence i forbindelse med bæredygtighed og om ændring af direktiv (EU) 2019/1937 (COM(2022)0071).

([19]) Forslag af 14. september 2022 til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om forbud mod produkter fremstillet ved tvangsarbejde på EU-markedet (COM(2022)0453).

([20]) SWD(2023)0161.

([21]) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=celex%3A52023SC0161.

([22]) Luckeneder, S., Giljum, S., Schaffartzik, A., Maus, V. og Tost, M., "Surge in global metal mining threatens vulnerable ecosystems", *Global Environmental Change*, bind 69, 2021.

([23]) Aftale i henhold til De Forenede Nationers havretskonvention om bevaring og bæredygtig udnyttelse af havets biodiversitet i områder uden for national jurisdiktion, den 19. juni 2023.

2. opfordrer EU til at fremme et partnerskab mellem ligeværdige parter mellem EU og de udviklingslande, der er stærkt afhængige af udvindingsindustrien; understreger, at alle EU-projekter inden for udvindingsvirksomhed i udviklingslandene bør skabe win-win-situationer, herunder for lokalsamfund, og bør sætte menneskecentreret og miljøcentreret udvikling i centrum for deres mål og alle operationelle politikrammer; understreger i den forbindelse, at EU bør bistå ressourcerige lavindkomstlande med at bevæge sig væk fra minesektorens enklavekarakter og udvindingsmodel og give udviklingslandene tilstrækkeligt politisk råderum til at gøre dette, bl.a. gennem anvendelse af internationale handelsværktøjer med henblik på at opnå ressourcebaseret industrialisering på lokalt plan; understreger endvidere, at projekter skal gennemføres på en retfærdig og klimavenlig måde og ikke på bekostning af miljøet, menneskerettighederne og freden ved hjælp af de mest innovative metoder, der er til rådighed; påpeger, at fremme af bæredygtige investeringer og EU's overordnede handels- og investeringsstrategi skal tilskynde til investeringsmuligheder i udviklingslandene for at opfylde verdensmålene for bæredygtig udvikling; anmoder Kommissionen om at gøre bæredygtighed til en prioritet for projekter i råstofsektoren inden for rammerne af Global Gateway-initiativet og lette adgangen til finansiering i overensstemmelse hermed;

3. understreger, at det er vigtigt at integrere bæredygtige udvindingsindustrier i den lokale økonomi med henblik på at udvikle lokal industriel kapacitet med høj merværdi for udviklingslandene; mener, at udviklingslandene har ret til at anvende eksportafgifter og legitime handelsrestriktioner til at udvikle deres eget industrigrundlag og til at anvende ressourcer fra eksportafgifter fra udvindingsindustrien til menneskelig udvikling og styrkelse af de offentlige tjenester såsom uddannelse og sundhed; opfordrer EU til at revidere restriktionerne på eksportafgifter i sine handelsaftaler med udviklingslande;

4. understreger, at EU og dets medlemsstater skal respektere og anmode deres partnerlande om at respektere lokalbefolkningers og oprindelige folks behov, navnlig oprindelige folks ret til frit og informeret samtykke forud for godkendelsen af ethvert udvindingsprojekt, der berører deres landområder eller territorier, i overensstemmelse med FN's deklaration om oprindelige folks rettigheder (UNDRIP) og ILO-konvention nr. 169 om oprindelige folk og stammefolk; påpeger, at minedrift øger risikoen for land grabbing i en situation, hvor regeringerne i udviklingslandene ofte undlader at anerkende oprindelige folks og samfunds sædvaneret til de landområder, de bor i; opfordrer til overholdelse af Fødevare- og Landbrugsorganisationens (FAO's) frivillige retningslinjer for ansvarlig forvaltning af jordbesiddelser, fiskeri og skove for at undgå land grabbing som følge af udvindingsvirksomhed; understreger, at det er vigtigt at fremme oprindelige folks rettigheder og deres traditionelle metoder for at opnå bæredygtig udvikling og bekæmpe klimaændringer;

5. opfordrer indtrængende EU til at øge sin støtte til ressourcerige udviklingslande med henblik på at mindske deres afhængighed af udvindingsindustrien og diversificere deres økonomier, som er følsomme over for økonomiske chok og prisudsving, ved at fremme bæredygtige alternativer;

6. mener, at EU bør bistå ressourcerige udviklingslande med at tilbageholde og forvalte deres indtægter fra udvindingsøkonomien på en effektiv og gennemsigtig måde med henblik på at opnå inklusiv og bæredygtig udvikling til gavn for deres befolkninger og fremme af verdensmålene for bæredygtig udvikling;

7. opfordrer Kommissionen til at styrke sin dialog og sit samarbejde med civilsamfundsorganisationer, fagforeninger, lokalsamfund og oprindelige folk i udviklingslande, der er direkte berørt af udvindingsindustrien, med henblik på at fremme deres rettigheder og sikre deres meningsfulde inddragelse og aktive deltagelse i beslutningsprocesser, navnlig med hensyn til at udarbejde og vurdere Global Gateway-flagskibsprojekternes konsekvenser; understreger, at civilsamfundsaktører bør være formelt repræsenterede i Global Gateway-bestyrelsen; glæder sig over meddelelsen om lanceringen af Global Gateway-platformen for dialog med civilsamfundet og de lokale myndigheder for at sikre, at der finder en meningsfuld dialog sted i forbindelse med udvælgelse af og støtte til Global Gateway-projekter;

8. opfordrer til, at der indkaldes til en Global Gateway-overvågningsgruppe for at sikre et solidt og effektivt tilsyn med alle Global Gateway-projekter og deres overholdelse af princippet om udviklingsvenlig politikkohærens, og at denne gruppe bør bestå af civilsamfundsaktører, især dem, der repræsenterer oprindelige folk, medlemmer af Europa-Parlamentet, repræsentanter for medlemsstaterne og andre relevante eksperter; understreger, at Global Gateway-overvågningsgruppen bør udarbejde en årlig rapport om Global Gateway-projekternes indvirkning på menneskerettigheder, miljø, borgerlige frihedsrettigheder, fred, ulighed og fattigdomsbekæmpelse; opfordrer Kommissionens formand til at indbyde formanden for Global Gateway-overvågningsgruppen til alle møder i bestyrelsen; understreger, at Global Gateway-overvågningsgruppen bør have adgang til alle dokumenter og referater fra møderne i erhvervsrådgivningsgruppen, bestyrelsen og platformen for dialog med civilsamfundet og de lokale myndigheder;

9. opfordrer Kommissionen til at styrke civilsamfundsaktørernes kapacitet i forhold til at engagere sig effektivt i beslutningsprocesserne, herunder ved at tilbyde uddannelse og støtte på områder såsom juridisk viden, forhandlingsevner, miljøkonsekvensvurderinger og projektovervågning;

10. opfordrer EU til at støtte kapacitetsopbygningsindsatsen i udviklingslandene, herunder gennem teknisk bistand til relevante interessenter såsom regeringsembedsmænd, retsvæsenet og retshåndhævende myndigheder, for at styrke deres retlige og reguleringsmæssige rammer for udvindingsindustrien, herunder foranstaltninger til at øge regeringsførelse og gennemsigtighed, bekæmpe korruption, skattesvig og skatteunddragelse og ulovlige finansielle strømme, forbedre arbejds-, menneskerettigheds- og miljøstandarderne og styrke retshåndhævelsen; minder om, at nogle af de naturressourcer, der bidrager til nogle af verdens mest vedvarende og brutale konflikter, går gennem forsyningskæder, der er knyttet til virksomheder, der opererer i udviklede lande, navnlig i EU; fremhæver derfor behovet for at sikre effektiv adgang til domstolsprøvelse for ofre for social eller miljømæssig ukorrekt anvendelse af lovgivningen i multinationale virksomheder, der opererer i udviklingslande;

11. opfordrer Kommissionen til at fremlægge en EU-adfærdskodeks for ansvarlige investeringer i udvindingsindustrien i udviklingslande, der vil være frivillig for virksomheder og udviklingsfinansieringsinstitutioner og som er udarbejdet med input fra industrien samt fra civilsamfundet i udviklingslandene og fra repræsentanter for de oprindelige samfund; mener, at kodeksen bør indeholde klare forpligtelser og skræddersyede vejledende principper for investeringer i udviklingslande i overensstemmelse med bl.a. due diligence-processer som defineret i EU-lovgivningen og eksisterende internationale standarder, retningslinjer og initiativer såsom FN's mål for bæredygtig udvikling, FN's Vejledende Principper for Menneskerettigheder og Erhvervsliv, FN's Global Compact-initiativ, Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udviklings (OECD's) retningslinjer for multinationale virksomheder, ISO 26000-standarderne og gennemsigtighedsinitiativet for udvindingsindustrien (EITI); understreger, at kodeksens overordnede mål bør være et frit, forudgående og informeret samtykke fra oprindelige folk og lokalsamfund samt lokal bæredygtig udvikling; mener, at kodeksen som minimum bør omfatte forpligtelser vedrørende:

a) inddragelse af aktørerne; mener, at når et tredjeland ikke har lovgivet om obligatoriske lokalsamfundsudviklingsaftaler, bør europæiske virksomheder gennemføre dem som en forudsætning for at drive virksomhed; mener, at aftalerne bør forhandles inden for rammerne af multiinteressentplatforme, der på meningsfuld vis inddrager oprindelige folk og lokalsamfund og effektivt overholder princippet om frit, forudgående og informeret samtykke, og at disse aftaler bør gøres offentligt tilgængelige;

b) gennemsigtighed, herunder proaktiv rapportering om projekter i udviklingslandene på det miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige område (ESG), i overensstemmelse med princippet om dobbelt væsentlighed, offentliggørelse af kontrakter og finansielle transaktioner, herunder oplysninger om betalinger til værtsregeringer; understreger, at alle offentlige oplysninger bør gives på en klar og forståelig måde for at holde de relevante aktører ansvarlige;

c) retsstatsprincippet og forebyggelse af korruption, herunder overholdelse af retlige rammer, foranstaltninger til bekæmpelse af korruption, gennemsigtighed i finansielle transaktioner og beskyttelse af whistleblowere;

d) menneskerettighedsspørgsmål såsom anvendelse af tvangs- og børnearbejde, arbejdstageres rettigheder, fordrivelse, forskelsbehandling, oprindelige folks rettigheder, kvinders og børns rettigheder, uddannelse sundhed og sikkerhed samt sikre arbejdsvilkår;

e) miljøbeskyttelse, -præstationer og -virkninger, herunder foranstaltninger til forebyggelse af forurening, bæredygtig udnyttelse af naturressourcer og foranstaltninger og ressourcer til sikring af korrekt genanvendelse og affaldshåndtering af råstoffer;

f) lokalt indhold og økonomisk diversificering, herunder muligheder for at tilføre lokal værdi, kompetenceudvikling og teknologioverførsel for at fremme økonomisk diversificering og inklusiv vækst i partnerlandene;

g) bevarelse og biodiversitet;

h) kapacitetsopbyggende initiativer, herunder uddannelsesprogrammer og videndelingsplatforme for at øge forståelsen af ansvarlig investeringspraksis i udvindingsindustrien;

i) klagemekanismer og beskyttelsesforanstaltninger til håndtering af menneskerettighedskrænkelser og miljøvirkninger forårsaget af udvindingsindustrien, herunder oprettelse af uafhængige overvågningsorganer, klagemekanismer og passende retsmidler;

j) en overvågnings- og rapporteringsramme for at sikre overholdelse af kodeksen, herunder periodisk rapportering, uafhængig tredjepartskontrol og offentliggørelse af resultatindikatorer;

12. fordømmer tvangsarbejde og børnearbejde; opfordrer til en mere effektiv indsats for at beskytte og støtte ofre for tvangsarbejde og børnearbejde og til en systemisk løsning, der tager hensyn til alle faktorer, navnlig fattigdom, ulighed, manglende adgang til uddannelse og social accept af børnearbejde;

13. opfordrer indtrængende EU til at forstærke sin indsats for at bekæmpe børnearbejde i forbindelse med udvindingsaktiviteter og støtteprogrammer, der giver uddannelsesmuligheder og alternative indkomstskabende perspektiver, med henblik på at fjerne børn fra disse aktiviteter inden for rammerne af det tematiske program "Globale udfordringer" under instrumentet for naboskab, udviklingssamarbejde og internationalt samarbejde (NDICI) – et globalt Europa;

14. opfordrer EU til at øge teknologioverførsel, videndeling og kapacitetsopbygning i forbindelse med bæredygtig ressourceforvaltning i udviklingslandene, navnlig på områder med relation til miljøforvaltning, ansvarlig minedrift og bæredygtig ressourceanvendelse i udvindingsindustrien;

15. opfordrer Kommissionen til at støtte incitamenter og kapacitetsopbygningsprogrammer, navnlig dem, der involverer kvinder, for udviklingslande, der tager skridt til at formalisere sektoren for ikkeindustriel minedrift i mindre målestok og integrere den i økonomien i landdistrikterne og den nationale økonomi med henblik på at forbedre arbejdsvilkårene og livsgrundlaget for lokalsamfundene samt standse de ulovlige finansielle strømme, der ofte er ansvarlige for korruption og væbnede konflikter; minder om, at ikkeindustriel minedrift i mindre målestok er en meget kønsspecifik aktivitet; opfordrer EU til at støtte dannelsen af kvindelige minekooperativer og -sammenslutninger med henblik på at forbedre kvinders deltagelse, forhandlingsposition, arbejdsvilkår og økonomiske uafhængighed; fremhæver truslen mod fødevaresikkerheden og de miljø- og sundhedsrisici, der er forbundet med uregulerede aktiviteter inden for ikkeindustriel minedrift i mindre målestok i landdistrikterne, og det forhold, at mange aktiviteter inden for ikkeindustriel minedrift i mindre målestok ifølge UNEP finder sted på globale fælles skovarealer i kritiske økosystemer, der ikke tidligere har været anvendt;

16. bemærker med bekymring, at minedrift og olie- og gasudvinding i de fleste ressourcerige udviklingslande ikke har udmøntet sig i en bredt funderet økonomisk, menneskelig og social udvikling; understreger, at håndteringen af "ressourceurceforbandelsen" ikke blot indebærer økonomisk diversificering, men også en styrkelse af den institutionelle modstandsdygtighed, opretholdelse af retsstatsprincippet og forøgelse af tredjelandes finanspolitiske råderum til fremmelse af bæredygtig udvikling; understreger, at EU proaktivt bør tilskynde til mobilisering af indenlandske ressourcer i partnerlande, såsom direkte beskatning, og gøre det muligt at anvende eksportafgifter på råvarer, for så vidt som dette er foreneligt med WTO og ikke anvendes på en diskriminerende måde; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at forpligte sig til at øge finansieringen på lempelige vilkår parallelt med retsakten om kritiske råstoffer; gentager, at lofterne i udgiftsområde 6 i den flerårige finansielle ramme (FFR) skal forhøjes tilsvarende i forbindelse med den kommende revision af FFR;

17. minder om, at virkningerne af minedrift kan strække sig over flere år ud over lukningen af selve minen, eftersom mineaffald er giftigt og derfor ødelæggende for miljøet, biodiversiteten og de dermed forbundne eksistensgrundlag; opfordrer derfor til en effektiv forvaltning af mineralressourcer gennem hele minedriftens livscyklus, hvilket bl.a. kræver:

— anerkendelsen af retten til frit, forudgående og informeret samtykke for oprindelige folk og lokalsamfund; deres adgang til oplysninger med henblik på effektiv offentlig deltagelse i beslutningstagningen og forsikring om, at personer, der udøver deres rettigheder, ikke straffes, forfølges eller chikaneres;

— den fulde gennemsigtighed i minesektoren med hensyn til indtægter og kontrakter i overensstemmelse med kravene i gennemsigtighedsinitiativet for udvindingsindustrien (EITI), herunder med hensyn til miljømæssig gennemsigtighed;

— håndtering af de sociale virkninger af minedrift og afbødning heraf gennem en tilgang baseret på princippet om at "undgå, afbøde og genoprette";

EU-tiltag på multilateralt niveau

18. opfordrer Kommissionen til at foreslå et G20-initiativ om at få udvinding til at fungere med henblik på lokal bæredygtig udvikling i ressourcerige udviklingslande; understreger, at initiativet bør skræddersys til hver enkelt sammenhæng og bl.a. kan omfatte finansiel støtte, gældsbistand, gældslettelse, gældsannullering, kapacitetsopbygning inden for regeringsførelse, beskatning og bekæmpelse af korruption; opfordrer Kommissionen til at fungere som mægler i gældssaneringsforhandlinger for at give udviklingslandene det finansielle råderum til at omstille ikkebæredygtige udvindingsindustrier og til at tiltrække bæredygtige udvindingsindustrier samt til at overholde sunde miljømæssige og sociale standarder; opfordrer Kommissionen til at støtte reformen og udvidelsen af initiativet til suspension af gældsbetjeningen, så det kommer til at omfatte sårbare mellemindkomstlande, hvoraf mange er afhængige af udvinding, og til at operationalisere en langsigtet gældsombytningsmekanisme (Debt Swap Mechanism, DSM) for at lette gældseftergivelsen til gengæld for klima- og naturbeskyttelse; understreger, at det er nødvendigt at sætte en stopper for skattely som kanaler for ulovlige finansielle strømme i udvindingssektoren;

19. opfordrer EU til at fremme inklusive og gennemsigtige partnerskaber med flere interessenter på regionalt og internationalt plan ved at fremme dialog og samarbejde mellem regeringer, civilsamfundsorganisationer, den private sektor og internationale institutioner med henblik på at fremme bæredygtig udvikling i udvindingsindustrien og fremme inklusive beslutningsprocesser; understreger, at den nuværende situation med stigende global efterspørgsel efter kritiske råstoffer og stigende geopolitisk ustabilitet betyder, at der er behov for at intensivere indsatsen for at sikre en stabil, passende og diversificeret forsyning af kritiske råstoffer; understreger imidlertid behovet for at bevæge sig fra en udvindingskultur til et ressourceforvaltningssystem, der bl.a. tager hensyn til graden af udpining, tilgængeligheden af erstatningsprodukter, effektivitet, genanvendelse og bæredygtigt forbrug; glæder sig over partnerskabet mellem EU og FN's Intergency Framework Team for Preventive Action, som har til formål at støtte nationale og lokale interessenter i at forbedre areal- og naturressourceforvaltningen med henblik på konfliktforebyggelse og bedre koordinering;

20. bemærker med dyb bekymring, at en øget efterspørgsel efter kritiske råstoffer, hvis den ikke forvaltes og afbødes korrekt, vil føre til negative miljømæssige og sociale virkninger, navnlig for sektorer, der udviser en stærk afhængighed af økosystemtjenester (såsom landbruget, den naturbaserede turisme og fiskeriet); understreger behovet for at prioritere bæredygtighed, effektivitet og cirkularitet på multilateralt plan og mindske efterspørgslen efter nye materialer, navnlig for at tackle udfordringerne i forbindelse med klimaændringer, vandstress og forurening samt tab af biodiversitet;

21. bekræfter på ny det presserende behov for en bindende FN-traktat om menneskerettigheder og erhvervslivet for at regulere transnationale selskabers og andre erhvervsvirksomheders aktiviteter, som fastsætter klare menneskerettighedsforpligtelser, due diligence-krav og bestemmelser om adgang til retsmidler i overensstemmelse med FN's "Protect, Respect and Remedy"-ramme om beskyttelse, overholdelse og afhjælpning; anmoder derfor Kommissionen og medlemsstaterne om at spille en aktiv rolle i de igangværende forhandlinger om instrumentet, som bør tilskynde virksomhedsaktører og investorer i udvindingssektoren til at påtage sig deres ansvar med hensyn til menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheder og respekt for miljøet;

22. gentager sin opfordring til EU om at søge yderligere internationale aftaler om klimafinansiering, overførsel af ren teknologi og kapacitetsopbygning for udviklingslande med henblik på at reducere drivhusgasemissioner, der navnlig stammer fra udvindingssektoren;

23. opfordrer udviklingslandene til at forbedre deres regionale samarbejde ved at udarbejde og vedtage fælles miljømæssige, sociale og arbejdsmarkedsmæssige standarder og normer for minesektoren;

24. anmoder EU om navnlig at støtte Den Afrikanske Unions medlemsstater i den videre gennemførelse af Africa Mining Vision (den afrikanske minedriftsvision), en politisk ramme, der blev vedtaget i 2009 for at sikre, at kontinentet udnytter sine mineralressourcer strategisk til en bredt funderet socioøkonomisk udvikling med henblik på at ajourføre rammen med henblik på at tilslutte sig målene for bæredygtig udvikling og dagsordenen for klimaændringer som en mulighed for bæredygtig udvikling på kontinentet; understreger, at EU-støtte bør omfatte kapacitetsopbygning, økonomisk støtte, overførsel af ren teknologi og bæredygtig forvaltning af forsyningskæden;

25. opfordrer EU til at støtte regionale**,** internationale og globale initiativer til forbedring af gennemsigtigheden og ansvarligheden i forbindelse med anvendelsen og forvaltningen af udvindingsressourcer, herunder EITI, som fremmer gennemsigtighed og ansvarlighed i lande, der er rige på olie, gas og mineralressourcer, støtteprogrammet "Extractives Global Programmatic Support", som er Verdensbankens multidonortrustfond for inklusiv og bæredygtig gennemførelse af EITI i ressourceafhængige udviklingslande for at støtte fattigdomsbekæmpelse og fremme inklusiv, bæredygtig vækst og udvikling, Kimberleyprocessen, som forhindrer strømmen af konfliktdiamanter, og de frivillige principper om sikkerhed og menneskerettigheder;

26. opfordrer EU til at støtte udviklingslandene i at opbygge deres kapacitet i forhold til at forhandle retfærdige og gennemsigtige kontrakter med virksomheder i udvindingsindustrien; glæder sig i den forbindelse over EU's økonomiske støtte til G7-initiativet Connex, som styrker udviklingslandenes forhandlingsekspertise inden for udvindingssektoren, således at investeringskontrakter udformes med henblik på at fremme bæredygtighed og udvikling;

27. anmoder Kommissionen om at øge sin støtte til det europæiske partnerskab for ansvarlige mineraler, et partnerskab med flere interessenter, der er oprettet for at øge virkningen af EU's forordning om konfliktmineraler, ved at finansiere flere udviklingsprojekter, der har til formål at forbedre den lokale minepraksis, navnlig inden for ikkeindustriel minedrift i mindre målestok, og skabe bedre sociale, miljømæssige og økonomiske vilkår for minearbejdere og lokale minesamfund;

28. anmoder Kommissionen om at overveje et tættere samarbejde med Verdensbanken i betragtning af dens viden om udvindingssektoren og dens støtte til udviklingslandene med henblik på bæredygtige og grønne omstillingsprocesser;

29. opfordrer EU til at yde finansiel støtte og teknisk bistand til udviklingslandene for at hjælpe dem med at gennemføre den globale Kunming-Montreal-ramme for biodiversitet og FN's traktat om det åbne hav;

Styrkelse af EU's politik og retlige rammer

30. glæder sig over, at EU er i færd med at udvikle bindende regler på området for virksomheders due diligence, såsom forordningen om konfliktmineraler, direktivet om virksomheders bæredygtighedsrapportering, udkastet til direktiv om virksomheders due diligence i forbindelse med bæredygtighed og udkast til forordningen om forbud mod produkter fremstillet ved tvangsarbejde og retsakten om kritiske råstoffer, som sammen, direkte eller indirekte bør spille en rolle i omdannelsen af udvindingssektoren i udviklingslandene;

31. anmoder Kommissionen om i 2023 at anvende tilsynsprocessen for forordningen om konfliktmineraler, som siden 2021 har forpligtet EU-virksomheder til at købe deres import af tin, tantal, wolfram og guld på ansvarlig vis, og om at sikre, at deres forsyningskæder ikke bidrager til finansieringen af væbnede konflikter, som en mulighed for grundigt at vurdere forordningens indvirkning på stedet og muligheden for at medtage yderligere obligatoriske foranstaltninger og dække andre mineraler; understreger behovet for på meningsfuld vis at inddrage civilsamfundsorganisationer og de berørte samfund i hele tilsynsprocessen;

32. glæder sig over den kommende undertegnelse af den nye partnerskabsaftale mellem EU og medlemmerne af OACSS, da den udgør en styrket og moderniseret ramme for samarbejdet med ACS-landene, som indeholder specifikke henvisninger til udvindingsindustrien, såsom fremme af gennemsigtighed, ansvarlighed og ansvarlig forvaltning af udvindingsindustrien og styrkelse af virksomhedernes sociale ansvar og ansvarlig forretningsskik med henblik på at opnå inklusiv og bæredygtig vækst og udvikling; minder i den forbindelse om, at bæredygtighed indebærer overholdelse af due diligence-procedurer som defineret i EU-lovgivningen og i OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder samt i FAO's frivillige retningslinjer for ansvarlig forvaltning af jordbesiddelse, fiskeri og skove for så vidt angår jordbesiddelsesrettigheder;

33. opfordrer Kommissionen til bedre at vurdere virkningen af EU's udviklingsbistand på bæredygtig udvikling i udvindingsindustrien for at sikre en effektiv og ansvarlig anvendelse af EU's finansielle ressourcer;

34. opfordrer Kommissionen til at integrere hensyn til bæredygtig udvikling og udviklingssamarbejde i alle EU's handels- og investeringsaftaler med udviklingslande ved at medtage bestemmelser, der sikrer respekt for menneskerettighederne og miljøbeskyttelsen og en retfærdig fordeling af indtægterne fra udvindingsindustrien;

°
° °

35. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen.